

Patiëntveiligheid

Jop Groeneweg
Centrum voor Veiligheid in de Gezondheidszorg
Elspeet, 5 juni 2024

Mijn bijdrage

- Casus
- Kennis
- Leren
- Regie
- Aanbevelingen

Casus

Gewicht (kg)	178
Lengte (cm)	67

World Health Organization : Kennis

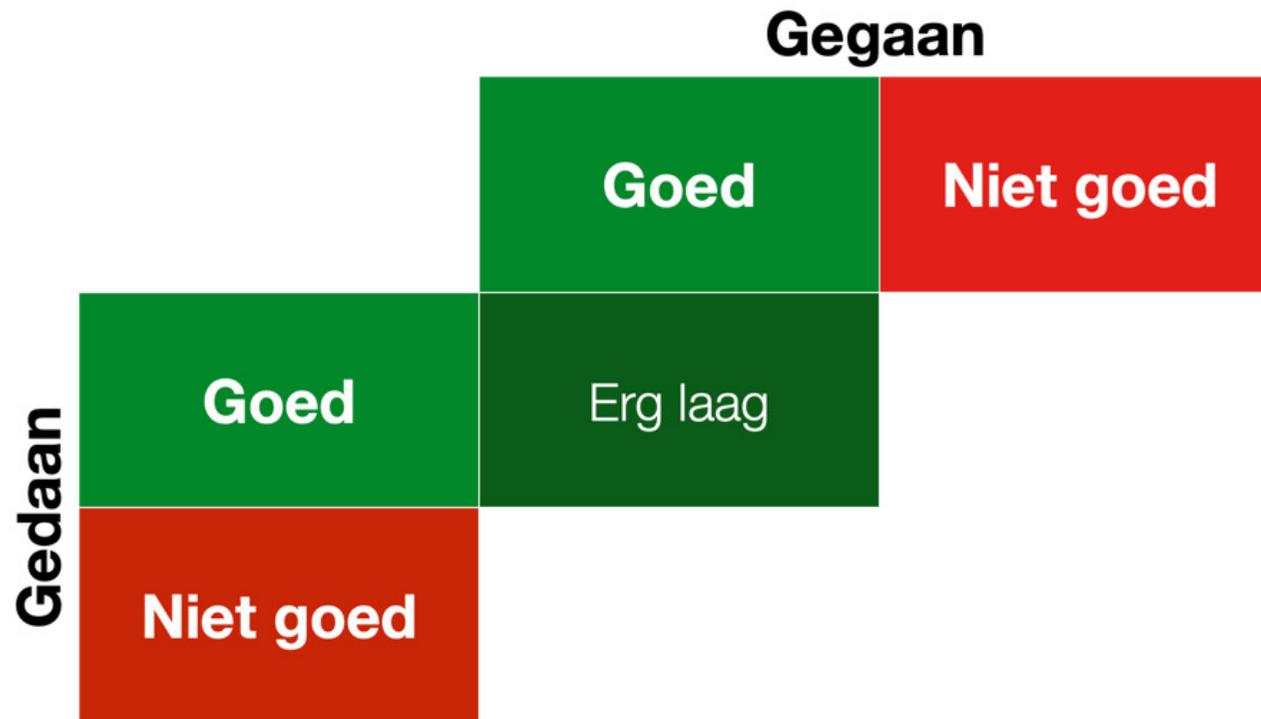
Human factors or ergonomics is key to the creation of high-reliability, resilient health care systems and organizations. One of the biggest contrasts between health care and other high-risk industries is the emphasis given by the latter to human factors in understanding how safety problems develop and how this knowledge can be applied to building a system's defences to make it more resilient to accidents and adverse events.

Calamiteitenonderzoeken IGJ

- 115 onderzoeken in 2017-2018 naar 'sentinel events', waarvan 34 fataal
- Hoeveel % noemt human factors in de analyse?
- Hoeveel % noemt human factors in de (442) aanbevelingen?

Leren

Leren

		Gegaan	
		Goed	Niet goed
Gedaan	Goed	Erg laag	Complicatie Laag
	Niet goed		

Leren

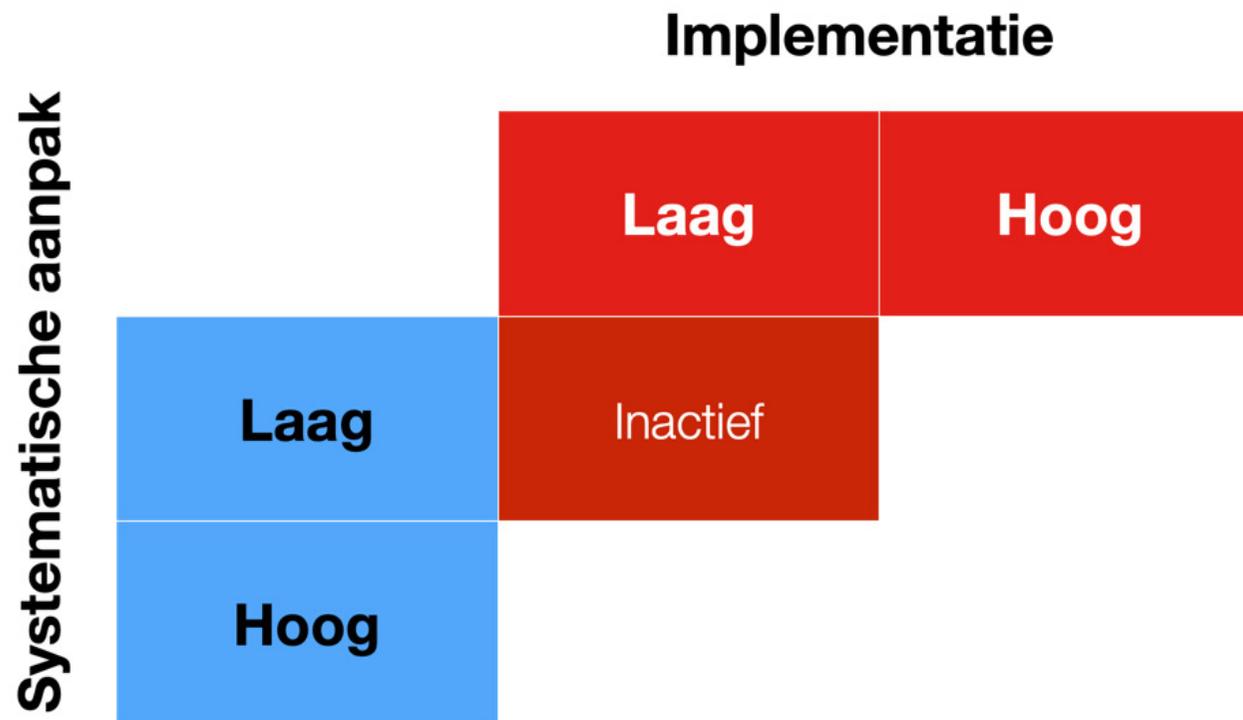
		Gegaan	
		Goed	Niet goed
Gedaan	Goed	Erg laag	Complicatie Laag
	Niet goed		Calamiteit Hoog

Leren

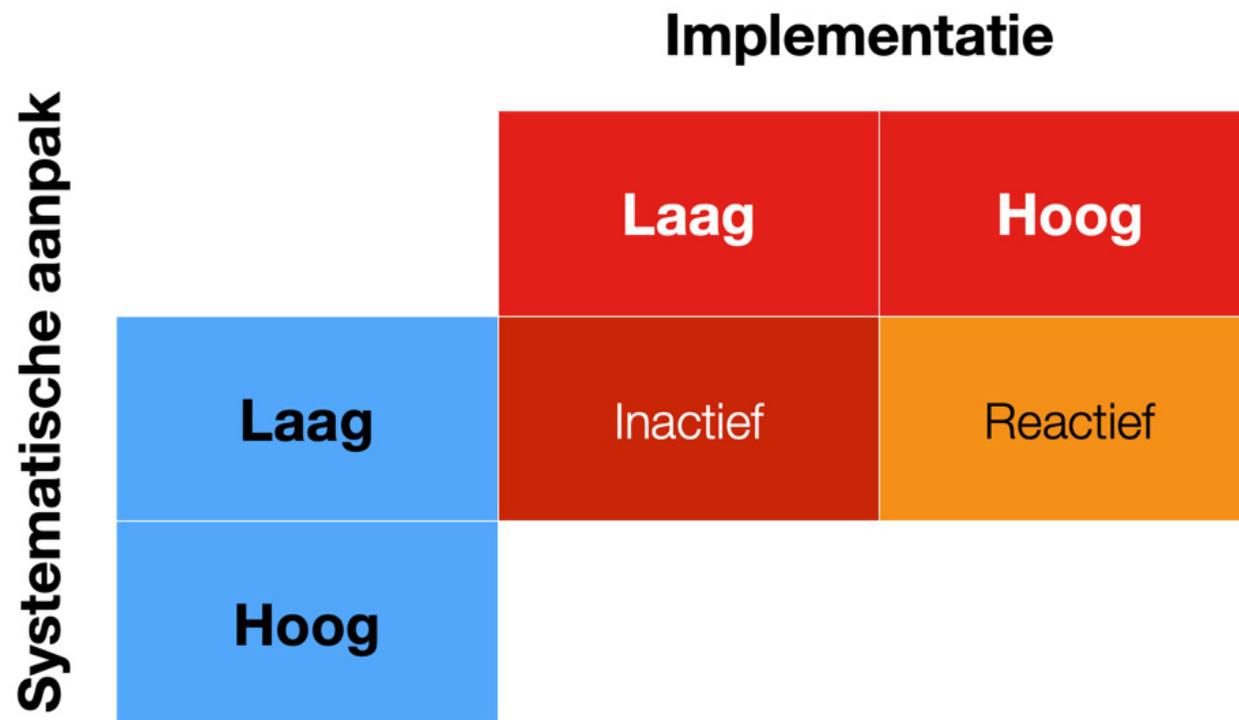

		Gegaan	
		Goed	Niet goed
Gedaan	Goed	Erg laag	Complicatie Laag
	Niet goed	Laag	Calamiteit Hoog

Regelen en doen

Regelen en doen

Regelen en doen

		Implementatie	
		Laag	Hoog
Systematische aanpak	Laag	Inactief	Reactief
	Hoog	Ontkoppeld	

Regelen en doen

		Implementatie	
		Laag	Hoog
Systematische aanpak	Laag	Inactief	Reactief
	Hoog	Ontkoppeld	Proactief

Regelen en doen

Implementatie

Systematische aanpak	Implementatie	
	Laag	Hoog
Laag	1	2%
Hoog	-22%	-33%

Dyrborg J, Lipscomb HJ, Nielsen K, Törner M, Rasmussen K, Frydendall KB, Bay H, Gensby U, Bengtsen E, Guldenmund F, Kines P.

Safety interventions for the prevention of accidents at work: A systematic review. *Campbell Syst Rev.* 2022 Jun 1;18(2):e1234. doi: 10.1002/cl2.1234. PMID: 36911341; PMCID: PMC9159701.

Effect van maatregelen

- Arbeidshygiënische strategie
- Effect van groot naar laag:
 - Elimination: bron wegnemen
 - Substitution: gebruik veiliger alternatief
 - Engineering: beperken contact met gevaar
 - Administrative: protocollen, waarschuwingen
 - Protective: beperk gevolgen

Waar u ook bent

- Human performance principles:
 - Human error is normal
 - Blame fixes nothing
 - Learning is vital
 - Context drives behaviour
 - How management responds to failure matters
- Life-saving rules en Process safety fundamentals: een universele taal

Regie

- Wie heeft de regie?
- Wat is de rol van de:
 - RvB
 - kwaliteits en veiligheidsafdeling
 - IGJ
 - Zorgprofessionals
- 'Skin in the game' is noodzakelijk

Aanbevelingen

- Verschuil u niet achter 'complexiteit'
- Leer ook als het goed is gegaan
- Leren is meer dan documenteren: doen
- Voorkomen is beter dan resilience: geen helden graag
- Betrek iedereen: kennis en ervaring wordt onderbenut
- Maatregelen: volg de arbeidshygiënische strategie
- Focus op algemene benaderingen: werk samen
- Iemand moet de regie nemen: de RvB?